

Posudek školitele:

Jan Kypta

**Příspěvky ke stavební podobě a vybavení obytných domů raně novověkých vsí a
poddanských měst v Čechách**

disertační práce

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou

Praha 2011

149 str. textu a 23 obr.

V uplynulém desetiletí se Jan Kypta stal autorem nebo častěji spoluautorem několika studií, zaměřených na problematiku hmotné kultury vesnického a maloměstského prostředí v raném novověku. Do určité míry mohl navazovat na tradici tohoto výzkumu v Čechách, zároveň ale se zřejmou soustavností spoluvytvářel přístup, který spojil poznávací cesty založené na rozborech pramenů písemných, stavebně historických a archeologických. Pokud se i pro něj klíčovou archeologickou oporou staly nálezy kachlů, souvisí tato skutečnost jak s mimořádnou vypovídací schopností této kategorie artefaktů, tak i se stavem výzkumu. Dosavadní archeologie totiž nedokáže nabídnout podstatnější přímé poznatky o stavební podobě raně novověkých usedlostí, ale ani o jejich výbavě dalšími druhy artefaktů. Právě kachle však dokážou zprostředkovat i cenné poznatky o stavební podobě obytných domů.

Zadání disertační práce Jana Kypty vycházelo z naznačených souvislostí. Od počátku bylo zřejmé, že půjde o *příspěvky*, založené na několika dobře vybraných příkladech. Jejich výběr byl plně na Janu Kyptovi. Vesměs postupoval cestou důkladných analytických studií, na něž potom mohl navázat v kapitolách předkládané disertační práce.

Disertační práce Jana Kypty patří k té části archeologie mladšího středověku a raného novověku, která si uvědomuje, že od setrvání v rámci jednoho jediného oboru nelze očekávat žádný podstatný rozvoj poznávacích možností. Rozhoduje dobře zvolené téma, studované potom s využitím všech dostupných kategorií pramenů. Meze a možnosti různých poznávacích cest Jan Kypta velmi dobře ukazuje na studiu distribuce gotických a renesančních kachlů ve vesnickém prostředí. Archeologická výpověď by bez znalosti

sociálního kontextu dokumentovaného písemnými prameny byla nejen dílčí, ale zcela nepochybně i zavádějící.

Disertační práce Jana Kypty se zabývá důležitou, přitom ale i značně komplikovanou problematikou. Autor vychází ze souhrnu své několikaleté poznávací činnosti a z dosud dílčích výsledků vytváří kultivovaný a dobře promyšlený výklad. Předkládaný výsledek se zajisté stane důležitou součástí studia stavební podoby a vybavení obytných domů raně novověkých vsí a poddanských měst v Čechách.

*

Disertační práci Jana Kypty, *Příspěvky ke stavební podobě a vybavení obytných domů raně novověkých vsí a poddanských měst v Čechách* jednoznačně doporučuji k dalšímu řízení.

V Praze 8. 3. 2011

prof. Jan Klápště